

NAVODILA ZA UVELJAVLJANJE VIŠJE SILE ZA ZAHTEVKE ZBIRNE VLOGE ZA LETO 2025 IN OSTALE UKREPE ZARADI POJAVA BOLEZNI MODRIKASTEGA JEZIKA PRI GOVEDU IN DROBNICI

V letu 2025 se je na številnih kmetijskih gospodarstvih pojavila bolezen modrikastega jezika, ki jo bo mogoče šteti za višjo silo v primeru neizpolnjevanja pogojev za ukrepe kmetijske politike. Do 4. septembra 2025 je bila bolezen modrikastega jezika potrjena v 24. obratih z govedom in 49. obratih z drobnico. Število primerov se povečuje.

Vsa kmetijska gospodarstva (v nadaljevanju: KMG), ki **zaradi pogina živali zaradi izbruha bolezni modrikastega jezika ne morejo izpolniti katere od zahtev, pogojev oziroma obveznosti za zahtevke, ki so jih prijavi na zbirni vlogi za leto 2025** oziroma v vlogi na javni razpis, morajo sporočiti višjo silo. Za zahtevke, ki izhajajo iz zbirne vloge 2025 dodatna dokazila, razen za primer preventivnega umika živali iz paše pri intervenciji Dobrobit živali, niso potrebna.

1- Neizpolnjevanje zahtev, pogojev oziroma obveznosti za zahtevke prijavljene na zbirni vlogi za leto 2025:

Nosilec KMG, ki zaradi pojava bolezni modrikastega jezika ne more izpolniti zahtev, pogojev oziroma obveznosti za zahtevke, ki jih je prijavil na zbirni vlogi za leto 2025, sporoči višjo silo na obrazcu »Sporočanje višje sile ali izjemnih okoliščin«, ki je dostopen na spletni strani AKTRP (<https://www.gov.si/assets/organi-v-sestavi/ARSKTRP/SNP/ZV-2025/Obrazec-za-sporocanje-visje-sile.pdf>) in ga preko skenograma pošlje na naslov **aktrp@gov.si** ali s priporočeno pošto na naslov AKTRP, Dunajska cesta 160, 1000 Ljubljana v 15 delovnih dneh od dneva, ko to lahko stori. Dodatna dokazila, razen za primer preventivnega umika živali iz paše pri intervenciji Dobrobit živali, niso potrebna. AKTRP bo pogin goveda in drobnice ugotavljala iz Centralnega registra goveda in Centralnega registra drobnice. Nosilec KMG naj osnovni obrazec za javljanje višje sile na AKTRP pošlje le enkrat, ko prvič javlja višjo silo zaradi pojava bolezni modrikastega jezika. V primeru, če bo na KMG po prvotni oddaji celotne vloge za javljanje višje sile prišlo še do dodatnih poginov živali zaradi izbruha bolezni modrikastega jezika, nosilec KMG na AKTRP posreduje le dopolnitev vloge, to pomeni, da pošlje le še dodatno prilogo »Preglednica 2 (podatki o živalih, za katere se sporoča višja sila ali izjemna okoliščina)« in ne tudi osnovnega obrazca, katerega je poslal že prvotno.

Nosilec KMG na obrazcu označi intervencije oziroma sheme katerih izpolnjevanje zahtev, pogojev ali obveznosti je ogroženo zaradi izbruha bolezni modrikastega jezika in kot razlog višje sile označi »izbruh (epizootske) bolezni in bolezni rastlin ali navzočnost škodljivega organizma rastlin, ki deloma ali v celoti prizadene čredo živine ali kmetijske rastline upravičenca«. Pod rubriko »drugo« se navede, da je vzrok pogina bolezen modrikastega jezika. Podatki o živalih morajo biti izpolnjeni v celoti. V rubriko »NATANČNEJŠI OPIS primera višje sile ali izjemne okoliščine« se tudi navede, pri katerih zahtevkih se pričakuje, da bi lahko višja sila imela vpliv na padec obtežbe (GVŽ) pod zahtevano minimalno mejo.

Dodatno pojasnilo glede dokazil:

Pri zahtevi za izvajanje paše za govedo in drobnico v okviru intervencije **Dobrobit živali** so **preventivni umiki živali s paše** sicer možni v okviru višje sile, vendar pa AKTRP kot ustrezno dokazilo ob prijavi višje sile potrebuje mnenje veterinarja glede nujnosti umika živali s paše za več

kot 10 dni zaradi preprečevanja širjenja bolezni. Ob tem še opozarjamo, da mora biti primer višje sile pravočasno sporočen na AKTRP, in sicer najpozneje 15 dni po umiku živali s paše.

Opozorilo:

Pri javljanju višje sile bodite **pozorni na vse zahteve, ki so kakorkoli povezani s staležem goveda oziroma drobnice**. Izpostavimo zahteve za vezano dohodkovno podporo, zahteve povezane z intervencijo DŽ, zahteve operacije Lokalne pasme (PAS), zahteve intervencije KOPOP_PS (podnebne spremembe), planinska paša (PP) in sobivanje z velikimi zvermi (ZVE). Pogin goveda ali drobnice lahko privede tudi do neizpolnjevanja pogoja obtežbe (GVŽ/ha KZU), zato bodite pozorni na vse zahteve, ki so povezani z obtežbo (KOPOP, EKST, TRT, vezana dohodkovna podpora za beljakovinske rastline, OMD, EK, ...).

2- Če ima upravičenec obveznosti za intervencije oz. ukrepe razvoja podeželja, ki niso del zbirne vloge 2025:

Nosilec KMG mora te obveznosti izpolnjevati za čas predpisan v zadevnem javnem razpisu, na katerem je pridobil sredstva. Če mu pojav bolezni modrikastega jezika to onemogoča, mora nosilec KMG tudi v tem primeru javiti višjo silo na AKTRP najpozneje v 15 delovnih dneh od dneva, ko to lahko stori, vendar mora vlogi priložiti fotografije, dokazila pridobljena s strani veterinarjev ali druga dokazila za dokazovanje višje sile nastale zaradi izbruha bolezni modrikastega jezika.